7/13640

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
784

09/6/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 26/04/2006 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02- 20410 sayılı yazınız,
b) 05/05/2006 tarihli ve 599 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Adana Milletvekili Prof. Dr. Nevin Gaye Erbatur tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13640 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/13640

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

Sayın Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR
Adana Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13640 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a) 150. maddesinin birinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın, müdafi seçebilecek durumda olmadığını beyan etmesi ve istemi hâlinde bir müdafi görevlendirileceği; ikinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın onsekiz yaşını doldurmamış ya da sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede malûl olması ve bir müdafiinin de bulunmaması halinde, istemi aranmaksızın bir müdafi görevlendirileceği; üçüncü fıkrasında, üst sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkra hükmünün uygulanacağı;

b) 156. maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında, 150. maddede yazılı olan hâllerde, soruşturma evresinde, ifadeyi alan merciin veya sorguyu yapan hâkimin istemi üzerine; kovuşturma evresinde, mahkemenin istemi üzerine, soruşturmanın veya kovuşturmanın yapıldığı yer barosunca müdafi görevlendirileceği; üçüncü fıkrasında, şüpheli veya sanığın kendisinin sonradan müdafi seçmesi halinde, baro tarafından görevlendirilen avukatın görevinin sona ereceği;

c) 234. maddesinin birinci fıkrasında, mağdur ve şikâyetçinin, soruşturma evresinde, vekili yoksa, baro tarafından kendisine bir avukat görevlendirilmesini isteme; kovuşturma evresinde, vekili yoksa, baro tarafından kendisine avukat atanmasını isteme hakkının bulunduğu; ikinci fıkrasında, mağdurun, onsekiz yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramını ifade edemeyecek derecede malûl olması ve bir vekilinin de bulunmaması halinde, istemi aranmaksızın bir vekil görevlendirileceği;

d) 239. maddesinin birinci fıkrasında, mağdurun veya suçtan zarar görenin, davaya katıldığında, mahkemeden istemesi halinde baro tarafından bir avukat görevlendirileceği; ikinci fıkrasında, mağdur veya suçtan zarar görenin çocuk, sağır ve dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede akıl hastası olması halinde avukat görevlendirilmesi için istem aranmayacağı;

B) 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesinin birinci fıkrasında, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince, soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafi ve vekile, görevin ifasından doğan masraflar hariç avukatlık ücret tarifesinden ayrık olarak bu tarifenin hazırlanış usulüne göre tespit edilecek ücret ödeneceği; ileride yargılama giderleri ile mahkûm olan sanıklardan müdafi ve vekile ödenen ücreti ödeyebilecek durumda olanlara Türkiye Barolar Birliğinin rücu hakkının saklı olduğu; ikinci fıkrasında, 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan yargı harçlarının %15'i ve idarî nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere adlî para cezalarının %15'inin, bir önceki yıl kesin hesabına göre tespit edilen toplam miktar esas alınarak, yılı içinde Maliye Bakanlığınca Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılacağı; birinci fıkraya göre ödenecek ücretlerin bu hesaptan karşılanacağı; üçüncü fıkrasında, Türkiye Barolar Birliği tarafından barolar arasında yapılacak dağıtımın esas ve usûllerinin Türkiye Barolar Birliğince çıkarılacak yönetmelikte gösterileceği; dördüncü fıkrasında, Ceza Muhakemesi Kanununun 253. maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca uzlaştırma işlemi giderlerinden olup uzlaştırıcıya ödenecek ücretin de, birinci fıkra uyarınca tespit edilecek ücret tarifesinde ayrıca gösterileceği;

7/13640

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

C) 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4667 sayılı Kanunla değişik 180. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, iki yıl öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit edilen toplam miktarlar esas alınarak 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan harçların yüzde üçü ile idarî nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının yüzde üçünün adlî yardım bürosunun gelirleri arasında sayıldığı; dördüncü fıkrasında, birinci fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak ödeneğin, Maliye Bakanlığınca her yıl mart ayının sonuna kadar Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılacağı; bu paraların, münhasıran adlî yardım için kullanılacağı ve yılı içinde harcanmayan paraların, ertesi yıla aynen aktarılacağı; bu paraların barolar arasındaki dağıtımı ve kullanılmasına ilişkin hususların, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenleneceği;

D) 30/03/2004 tarihli ve 25418 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, Türkiye Barolar Birliği Adlî Yardım Yönetmeliğinin 10. maddesinin birinci fıkrasında, Türkiye Barolar Birliğinin, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 180. maddesi uyarınca tahsil edilen parayı bütçesinin adlî yardım faslına aktararak, bankada açacağı ayrı bir hesapta toplayacağı; bu hesapta toplanan paranın yüzde onunun Türkiye Barolar Birliğinin adlî yardım giderleri ve adlî yardım dengeleme fonu için ayrılacağı; kalanının barolara gönderileceği; altıncı fıkrasında, baroların, kendi paylarına düşen adlî yardım ödeneğinin yıl içinde bitmesi halinde, adlî yardım bürosunun gerçekleşen harcamalarını, ödeneğin gerekçesini ve bekleyen işleri içeren raporla Türkiye Barolar Birliği adlî yardım dengeleme fonundan ek ödenek isteyebilecekleri; Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulu tarafından, istemin uygun bulunması halinde ek ödenek gönderileceği; barolara gönderilen ödeneğin yıl içinde kullanılmaması halinde ise bir sonraki yıla aktarılacağı; sekizinci fıkrasında, barolara tahsis edilen ödeneğin, dört taksit halinde ödeneceği; baroların kendilerine tahsis edilen ilk ödemeden sonra üçer aylık rapor düzenleyecekleri ve Türkiye Barolar Birliğine gönderecekleri; dokuzuncu fıkrasında, raporların Yönetmeliğe uygunluğu tespit edildikten sonra bir sonraki ödemenin yapılacağı; takip eden diğer ödemelerde de aynı usulün uygulanacağı;

Hükümlerinin düzenlendiği malûmlarıdır.

II- Türkiye Barolar Birliğinin 10/05/2006 tarihli yazısıyla; Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında görev yapan avukatlara asgarî ücret tarifesi çerçevesinde ücret ödemesinin yapılmakta olduğu ve avukatların ücretsiz hizmet vermesinin söz konusu olmadığı; her baronun, Ceza Muhakemesi Kanunu eğitimi alan avukatları listeye kaydederek görevlendirmeler yaptığı; bu Kanun gereği hizmet veren avukat sayısı yıllara göre değişiklik göstermekle birlikte, Birlik kayıtlarına göre toplam 55176 avukattan 16640'ının Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri gereği hizmet verdiği; 2005 yılında bütçeden ayrılan payın yeterli gelmediği ve 2004 yılından devreden tutarlar da eklenmesine rağmen görülen hizmet bedellerinin karşılanamadığı; 31/12/2005 tarihi itibarıyla avukatlara ödenmeyen hizmet bedelinin 40.000.000-YTL civarında olduğu ifade edilmiştir.

III- Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 12/05/2006 tarihli ve 08425 sayılı yazısıyla;

a) Yukarıda adı geçen Kanun hükümlerinde belirtildiği üzere; gerek Ceza Muhakemesi Kanunu gereği ödemelerde gerekse adlî yardım ödemelerinde müdafi tayin edilen avukatların ücretlerinin bütçeye konulan ödeneklerden değil, tahsil edilen yargı ve noter harçları ile idarî nitelikteki para cezaları dışındaki adlî para cezalarına Kanunda belirlenen oranın uygulanması sonucu bulunan tutarlardan karşılandığı;

b) Türkiye Barolar Birliğine, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca 2004 yılında 8.153.079,20-YTL, 2005 yılında 10.637.926,10-YTL, 2006 yılında 14.094.160,00-YTL; 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun uyarınca

7/13640

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

2004 yılında 36.597.885,10-YTL, 2005 yılında 48.377.647,00-YTL, 2006 yılında avans olarak 20.000.000,00-YTL aktarıldığı;

c) 2005 yılı Kesin Hesap Kanunu henüz hazırlanmamış olmakla birlikte, Ceza Muhakemesi Kanunu sistemine göre 2006 yılında 2005 yılı kesin hesabına göre ödenecek tahmini tutarın 73.000.000,00-YTL olabileceğinin hesap edildiği; bu tutarın 20.000.000,00-YTL'sinin serbest avukatlara olan biriken borçların ödenmesinde kullanılmak üzere, Türkiye Barolar Birliğinin banka hesabına 2006 yılı Nisan ayında aktarıldığı; geriye kalan tutarın 2006 yılının Aralık ayında aktarılacağı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan